

เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative City)

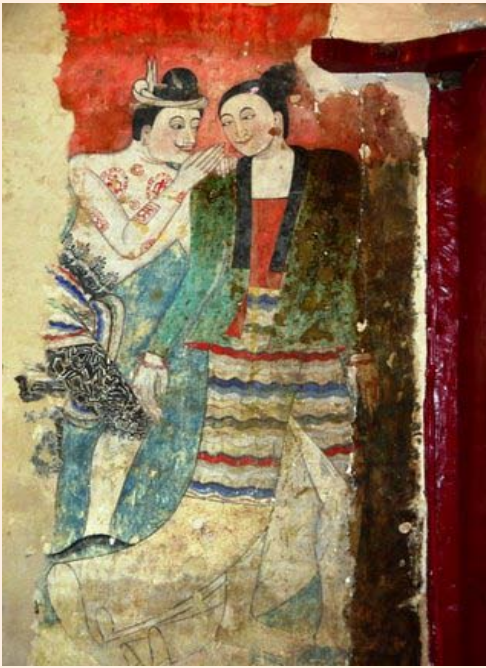
โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในโครงการเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามนโยบายของรัฐบาล โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพิ่มศักยภาพ และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน โดยกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตลอดจนส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ในพื้นที่ ด้วยการนำภูมิปัญญาทั้งในส่วนบุคคลและท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์ด้วยการสร้างสรรค์และพัฒนาสินค้าหรือบริการท้องถิ่นให้เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน จังหวัด และประเทศชาติ ตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้ขยายตัวอย่างยั่งยืน และในการจัดโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือก ๑๐ เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative City) ที่มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะเป็นแบบอย่างให้ประชาชนในภูมิภาคและท้องถิ่นต่างๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการสร้างความตื่นตัว และกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ซึ่ง “จังหวัดน่าน” ได้รับการคัดเลือกเป็น ๑ ใน ๑๐ เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จากโครงการ “น่าน เมืองเก่าที่มีชีวิต” ที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น

นโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้เปลี่ยนจากสิ่งที่เรียกว่ามูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (Value Added Economy) ไปเป็น มูลค่าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Value Creation Economy) โดยมีหลักในการดำเนินการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. การบริหารจัดการทุน ในที่นี้หมายถึงทุนทางวัฒนธรรม (Culture) หรือทุนทางบุคลากร
  2. กระบวนการในการนำทุนนั้นมาทำให้เกิดเป็นสินค้าและบริการที่มีความต่าง (Differentiated Product or services Proceed) เพื่อสร้างมูลค่าเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Value Creation Economy)
  3. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ทำให้เกิดข้อได้เปรียบ และความแตกต่างทางเศรษฐกิจ
- การดำเนินการหลักทั้งสามประการนี้เป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้การไหลเวียนทางเศรษฐกิจของประเทศและของโลกเข้ามาสู่ท้องถิ่นและชุมชน ซึ่งก็หมายถึงการจ้างงาน การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ การเคลื่อนย้ายของแหล่งทุนจากทั่วโลกมายังท้องถิ่นนั้นๆ อันจะนำไปสู่ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ สำหรับแนวทางในการคัดเลือก เมืองต้นแบบตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์มี ดังนี้

1. เมืองที่มีต้นทุนและปัญหาทางวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาพื้นบ้าน แหล่งท่องเที่ยว หรือสินค้าที่มีเอกลักษณ์
2. เมืองที่มีอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพ ที่ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน เช่น มรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา เอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม งานฝีมือ สินค้าเชิงสร้างสรรค์ และการออกแบบ

จังหวัดที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเมืองต้นแบบ จะได้รับการแสดงผลงานสร้างสรรค์ของเมืองเพื่อเชิดชูอัตลักษณ์ของเมือง กระตุ้น สร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้กับประชาชนในจังหวัด/ท้องถิ่น/ชุมชน คิดสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นช่องทางในการสร้างเครือข่ายต่อยอดผลงานสร้างสรรค์ให้กับคนไทย สำหรับ ๑๐ เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ มีดังนี้

1. จังหวัดน่าน

น่านเมืองเก่ามีชีวิต (Nan Living Old town)

วิสัยทัศน์ : เมืองสงบสุข ธรรมชาติสมบูรณ์ คุณภาพชีวิตดี วิถีพอเพียง

ยุทธศาสตร์การค้า : เมืองแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและบริการเชื่อมโยงข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม

โดยมีกลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรมเพื่อเป็นแรงผลักดันสู่การพัฒนาธุรกิจด้านอื่น ๆ โดยการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ ซึ่งมีภาพกระซิบรักที่โดดเด่น เป็นสัญลักษณ์แห่งการท่องเที่ยวจังหวัดน่านนำภาพที่มีอยู่เดิมก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ โดยสร้างให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับสินค้า

และบริการ ได้แก่ การวาดภาพลงในพื้นผ้าทอ เสื้อผ้า ไม้เก่า กำไลเงิน และของที่ระลึกเป็นของฝากให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวจังหวัดน่าน

2. จังหวัดลำปาง

ลำปางเมืองเซรามิก (Lampang Ceramic City)

จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดที่มีการผลิตเซรามิกมากที่สุดในประเทศไทย เพราะมีวัตถุดิบคุณภาพดีในพื้นที่ มีการปรับปรุงกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาฝีมือการวาดลวดลาย ความรู้ที่ถูกลงส่งมาแต่อดีต ความตั้งใจและความพร้อม

ของผู้ประกอบการที่มีการนำประสบการณ์มาประยุกต์ร่วมกับเทคโนโลยี และมีการรวมตัวกันระหว่างผู้ประกอบการเซรามิกในนาม “สมาคมเครื่องปั้นดินเผาลำปาง” เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมเซรามิกลำปางมีประสิทธิภาพและมีภาพลักษณ์ที่เป็นสากล สมนาม ลำปาง เมืองเซรามิก จากเซรามิกที่ผูกพันด้วยทุนทางภูมิปัญญา ฝีมือแรงงาน เต็มต่อด้วยความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์เซรามิกหลากหลายรูปแบบ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๖ เพื่อให้ลำปางเป็น “นครแห่งเซรามิก”

3. จังหวัดเชียงใหม่

เมืองแห่งหัตถกรรมสร้างสรรค์ (Chiang Mai : City of Creative Folk Craft)

เชียงใหม่...นครแห่งชีวิต และความมั่งคั่ง

เชียงใหม่...นครที่ผู้อยู่อาศัยและผู้มาเยือนจะได้พบกับความสุขกาย สุขใจ และความรื่นรมย์แห่งชีวิต

เชียงใหม่...นครที่มั่งคั่งไปด้วยความงดงามทางธรรมชาติ ประเพณี วัฒนธรรม และอัญมณีไมตรี

เชียงใหม่...นครที่เป็นที่สุดแห่งความสง่างามและทางวัฒนธรรม

4. จังหวัดเชียงราย

เมืองแห่งการพัฒนา (ดอยตุง) (Doi Tung : Sustainable Alternative Livelihood Development Model)

เศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ดอยตุงเป็น
ผลผลิตของการต่อยอดเพิ่มมูลค่าและคุณค่า
ให้กับทุนมนุษย์ ทุนสังคม และทุนวัฒนธรรมใน
พื้นที่ด้วยทุนทางปัญญา ตามแนวพระราชดำริ

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ที่ว่าต้อง “ช่วยเขาให้เขาช่วยตัวเอง” และพัฒนา “ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้
อย่างดี” โดยแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่รากเหง้าคือความยากจนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตามเหตุและผล ครอบคลุมด้วยการฝึก
กำลังของทุกภาคส่วน และให้คนในชุมชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา วันนี้ดอยตุงกลายเป็น “มหาวิทยาลัยที่มีชีวิต” และ
ต้นแบบของการพัฒนาที่ยั่งยืน

5. จังหวัดอ่างทอง

ชุมชนเอกราช หมู่บ้านทำกลอง (Ekarat Drums Making Creative City)

“สืบสานภูมิปัญญา รักษาวัฒนธรรม นำประชาสร้างรายได้
โด่งดังไกลไปต่างแดน” ชุมชนเอกราชหมู่บ้านทำกลอง มีทุนทาง
วัฒนธรรมที่เป็นมรดกสบทอดการทำกลองที่สั่งสมความรู้มาแต่

บรรพบุรุษมากกว่า ๗๐ ปี โดยมีทุนทางประเพณีวัฒนธรรม เกี่ยวกับกลอง เช่นการไหว้ครูกลอง ศิลปวัฒนธรรมภาค
กลาง ไม่ว่าจะเป็น เพลงพื้นบ้าน ลิเก วงปี่พาทย์มอญ รวมถึงการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานในการสืบทอดการทำ
กลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จากความพร้อมทั้งทางด้านทุนทางวัฒนธรรม การสร้างนวัตกรรมในสินค้ากลอง และต่อ
ยอดเป็นชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็น จัดทำถนนคนทำกลอง จัดมหกรรมกลองนานาชาติ และ
เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวไปยังชุมชนอื่นๆ สามารถต่อยอดภูมิปัญญาสร้างสรรค์สินค้าและบริการให้เกิดมูลค่าเพิ่มทาง
เศรษฐกิจ ส่งผลให้มีโอกาสขยายช่องทางการตลาด ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้ชุมชนจากการขายสินค้าและบริการด้าน
การท่องเที่ยวและอื่นๆ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๖๐ ล้านบาทต่อปี

6. จังหวัดชัยนาท

เมืองแหล่งเมล็ดพันธุ์ข้าว (นางลือ-ท่าชัย) Nang lue-Tha
chai Rice Seed Town

“ชัยนาท แหล่งเมล็ดพันธุ์ข้าวลือชื่อ นางลือ-ท่า
ชัย” พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยนาทมากกว่าร้อยละ
๘๐ เป็นพื้นที่ทำนาและประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก ซึ่ง

เกษตรกรตำบลนางลือ-ท่าชัย มีศักยภาพต้นทุนทางปัญญาที่เป็นปัจจัยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ได้แก่ ความ
เชี่ยวชาญในการทำนาซึ่งเป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมเฉพาะทางที่ได้มีการสั่งสมประสบการณ์มามากกว่าสามสิบปี โดยนำมา
เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสร้างนวัตกรรมด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ จากการปลูกข้าว กลายเป็น
พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดและประเทศ ทำให้มีการขับเคลื่อนและผลักดันให้ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่นำรายได้มาสู่
ชุมชน โดยมีการสนับสนุนข้อมูลรวมทั้งการบริหารจัดการกลุ่มให้มีศักยภาพ และมีความเข้มแข็งมากขึ้น

7. จังหวัดลพบุรี

เมืองนวัตกรรมแห่งพลังงานทดแทน (Lopbuir : Creative City for Sustainable Energy)

จังหวัดลพบุรี เป็นแหล่งผลิตพลังงานทดแทนที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งด้านพลังงานแสงอาทิตย์ และพลังงานชีวมวลจากพืชพลังงาน ผลิตพลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบฟิล์มบาง (Thin film) ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และโรงงานผลิตเอทานอลจาก มันสำปะหลัง เพื่อใช้ผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิง ที่เรียกว่า “แก๊สโซฮอลล์” ช่วยลดการนำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ได้มากกว่า ๔๐,๐๐๐ ตัน/ปี ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้มากถึง ๑.๓ ล้านตัน รวมทั้งเป็นศูนย์นวัตกรรมพลังงานทดแทน แหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน และแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ช่วยสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

8. จังหวัดมหาสารคาม

เมืองแห่งการเรียนรู้ สู่การพัฒนาชุมชน (Leaning City towards Communities Development)

มหาสารคาม เมืองแห่งการศึกษา เมืองแห่งปัญญา “ตักสิลานคร” เมืองที่เห็นความสำคัญของการพัฒนา “ชุมชน” ซึ่งเป็นรากฐานของประเทศชาติ ด้วยการผนวกความได้เปรียบทางศักยภาพของทุนทางปัญญาเข้ากับวิธีบริหารจัดการองค์ความรู้ เพื่อปลูกฝังคนรุ่นใหม่ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ สู่การเป็นเมืองต้นแบบ “เมืองแห่งการเรียนรู้ สู่การพัฒนาชุมชน” อย่างแท้จริง

9. จังหวัดเพชรบุรี

เมืองเพชร เมืองตาลโตนด (Phetburi. The City Of Palmyra Tree)

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ตาลโตนดจะเกี่ยวข้องกับเมืองเพชรบุรีและวิถีชีวิตของคนเพชรบุรีอย่างแยกกันไม่ออก ทั้งนี้เนื่องมาจากน้ำตาลโตนดมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความหวาน หอม อร่อย ซึ่งเป็นที่ติดใจผู้บริโภค อีกทั้งเครื่องใช้สอยของประดับตกแต่งบ้าน เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ วิถีชีวิตคนทำน้ำตาลโตนดเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหนึ่ง โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี เห็นถึงช่องทางการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ จึงมีการส่งเสริมให้ปลูกตาลโตนดเป็นสวนหรือเข้าแถว และส่งเสริมให้มีการแปรรูปน้ำตาลโตนดปึกเป็นน้ำตาลโตนดผงบรรจุซอง ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าตามแนวเศรษฐกิจสร้างสรรค์ซึ่งวางยุทธศาสตร์ ๓ ข้อเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ ๑.ส่งเสริมการปลูกตาลโตนด ๒.การสร้างมูลค่าเพิ่มจากตาลโตนด ๓.วิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากตาลโตนด โดยมุ่งหวังให้ตาลโตนดอยู่คู่กับจังหวัดเพชรบุรีตลอดไปชั่วลูกชั่วหลาน

10. จังหวัดยะลา

ศูนย์กลางเศรษฐกิจนก (Bird City)

จากงานมหกรรมแข่งขันนกเขาชาวเสียงอาเซียน กิจกรรมที่เทศบาลนครยะลาจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ซึ่งได้รับความร่วมมือจากชมรมนกเขาชาวเสียงตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน จนถึงระดับประเทศ และประเทศใกล้เคียง ด้วยศักยภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และความพร้อมของสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐานซึ่งสามารถรองรับนกได้กว่า ๑,๕๐๐ ตัว ส่งผลให้งานมหกรรมแข่งขันนกเขาชาวเสียงอาเซียนเป็นงานแข่งขันนกเขาชาวที่ยิ่งใหญ่ เทศบาลนครยะลาจึงมีแนวทางในการกระตุ้นเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) แบบครบวงจรสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เป็นกิจกรรมที่สร้างผลกระทบเชิงบวกแก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับนก เช่น ธุรกิจฟาร์มนกและการเพาะเลี้ยงนก และมีการส่งออกไปยังต่างประเทศ อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย ธุรกิจกลางน้ำ เช่น กลุ่มอาชีพทำกรงนก หัวกรงนก ตะขอกรงนก โดยนำปรัชญาพระราชทาน “เศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางหลักในการดำเนินงาน

